

UCZEŃ Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2015-2025

Wydawnictwa zwarte

1. ALBAŃSKI Łukasz: *Spoleczno-pedagogiczne i kulturowe konteksty migracji dzieci: między globalnym wykluczeniem a walką o godność*. – Kraków : Impuls, 2020. – 231 s., ISBN 978-83-8095-772-5
Sygnatura: Mg 60674/w
2. ALTARRIBA Eduard: *Co to jest migracja?* – Konstancin-Jeziorna : Nobel Wydawnictwo, 2024. – 43 s., ISBN 978-83-67823-32-6
Sygnatura: Mg 60831/w
3. BORKOWSKA Aleksandra: *Psychologiczne aspekty migracji w rozwoju dziecka*. W: *Dzieci z trudnościami adaptacyjnymi w młodszym wieku : aspekty rozwojowe i edukacyjne w kontekście specyfiki różnic kulturowych*, pod red. Emilii Śmiechowskiej-Petrovskij. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2016. – s. 101-123
Sygnatura: Mg 55598/w; Mgs 7694/w
4. GEBAŁ Przemysław E., Majcher-Legawiec Urszula: *W stronę inkluzji uczniów z doświadczeniem migracyjnym. Nauczanie języka polskiego jako drugiego w świetle rozwoju glottodydaktyki i glottopedagogiki międzykulturowej*. W: *Edukacja w warunkach wielokulturowości : konteksty społeczno-metodyczne*, pod red. nauk. Jerzego Nikitorowicza, Anny Młynarczuk-Sokołowskiej, Urszuli Namiotko. – Gdańsk : Wydaw. Naukowe Katedra, 2016. – s. 188-213
Sygnatura: Mg 56180/w; Mg 57719/w
5. GONTARSKA Marta, Grzemny Dariusz, Zielińska Hanna: *Pomocnik dydaktyczny : dla nauczycieli i nauczycielek oraz edukatorów i edukatorek*. – Warszawa : Stowarzyszenie Amnesty International, 2019, *Migracje a cele zrównoważonego rozwoju*. – s. 33-38
Sygnatura: Mg 58715/w
6. GONTARSKA Marta, Grzemny Dariusz, Zielińska Hanna: *Pomocnik dydaktyczny : dla nauczycieli i nauczycielek oraz edukatorów i edukatorek*. – Warszawa : Stowarzyszenie Amnesty International, 2019, *Pomysły na zajęcia dotyczące praw człowieka i migracji w powiązaniu z poszczególnymi celami zrównoważonego rozwoju*. – s. 39-77
Sygnatura: Mg 58715/w
7. MARKOWSKA-MANISTA Urszula: *Praca z uczniem z trudnościami adaptacyjnymi - specyfika różnic kulturowych i zmiany środowiska edukacyjnego*. W: *Dzieci z trudnościami adaptacyjnymi w młodszym wieku : aspekty rozwojowe i edukacyjne w kontekście specyfiki różnic kulturowych*, pod red. Emilii Śmiechowskiej-Petrovskij. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2016. – s. 125-148
Sygnatura: Mg 55598/w; Mgs 7694/w
8. *MIĘDZYKULTUROWOŚĆ w szkole : poradnik dla nauczycieli i specjalistów*, pod red. Kingi Białek. – Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2015. – 64 s., ISBN 978-83-64915-28-4
Sygnatura: Mg 55452/w

9. *MIGRACJA, tożsamość, dojrzewanie: adaptacja kulturowa dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracyjnym*, pod red. Natalii Klorek i Katarzyny Kubin. – Warszawa : Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, 2015. – 275 s., ISBN 978-83-7910-004-0
Sygnatura: Mg 59610/w
10. MŁYNARCZUK-SOKOŁOWSKA Anna, Szostak-Król Katarzyna: *Różnorodność i inkluzja w edukacji - wybrane aspekty wspierania uczniów z doświadczeniem migracji*. W: *Edukacja włączająca w przedszkolu i w szkole*, pod red. nauk. Iwony Chrzanowskiej i Grzegorza Szumskiego. – Warszawa : Wydawnictwo FRSE, 2019. – s. 278-287
Sygnatura: Mg 57849/w
11. MŁYNARCZUK-SOKOŁOWSKA Anna, Szostak-Król Katarzyna: *Uczniowie cudzoziemscy w polskiej szkole - problemy, wyzwania i egzemplifikacje działań metodycznych*. W: *Dzieci z trudnościami adaptacyjnymi w młodszy wieku : aspekty rozwojowe i edukacyjne w kontekście specyfiki różnic kulturowych*, pod red. Emilii Śmiechowskiej-Petrovskij. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2016. – s. 149-171
Sygnatura: Mg 55598/w; Mgs 7694/w
12. OLECHOWSKA Agnieszka: *Specjalne potrzeby edukacyjne*. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2016, *Trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym z wcześniejszym kształceniem za granicą*. – s. 266-279
Sygnatura: Mg 56192/w

Wydawnictwa ciągłe

1. ALBAŃSKI Łukasz, Kowalski Mirosław: *Migranci o nieuregulowanym statusie u progu dorosłości: refleksje nad znaczeniem edukacji w perspektywie cyklu życia*. W: *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. – 2018, nr 4, s. 49-55
2. BARANOWSKA Aneta Sylwia: *Dzieci z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole*. W: *Edukacja Dziecka*. – 2019, nr 3, s. 29-44
3. BARANOWSKA Aneta Sylwia: *Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w środowisku różnicowanym kulturowo*. W: *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. – 2018, nr 9, s. 14-22
4. BUCKO Dominika, Mikulska Anna: *Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów z doświadczeniem migracji : propozycja programu nauczania dla oddziału przygotowawczego*. W: *Języki Obce w Szkole*. – 2019, nr 4, s. 43-48
5. DĄBROWA Ewa: *Sytuacja (edukacyjna) dzieci z doświadczeniem migracyjnym w czasie kryzysu związanego z pandemią COVID-19*. W: *Kultura i Edukacja*. – 2020, nr 3, s. 59-75
6. DUDZIAK-CZAJKOWSKA Barbara, Marchwian Aleksandra: *Dobrze, że jesteście! : wsparcie dla uczniów cudzoziemców*. W: *Sygnal*. – 2020, nr 1, s. 8-11
7. GAGAT-MATUŁA Anna, Frączek Bożena: *Aspiracje życiowe młodych dorosłych z zespołem Aspergera z rodzin doświadczających migracji*. W: *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. – 2018, nr 4, s. 227-235
8. GĘBKA-WOLAK Małgorzata: *Metodyka pracy z uczniami z doświadczeniem migracji. Język polski w klasach 4-8*. W: *Edukacja*. – 2019, nr 3, s. 68-84

9. GÓRNA Hanna M.: *Migrujący przedszkolak. Część pierwsza. Dziecko*. W: Bliżej Przedszkola. – 2020, nr 9, s. 28-31
10. GÓRNA Hanna M.: *Migrujący przedszkolak. Część druga. Rodzina*. W: Bliżej Przedszkola. – 2020, nr 10, s. 12-15
11. HAJDUK-GAWRON Wioletta: *Uczeń z doświadczeniem migracyjnym w szkole polskiej i irlandzkiej*. W: Języki Obce w Szkole. – 2018, nr 2, s. 19-25
12. JĘDRYKA Beata Katarzyna: *Dobry start uczniów z doświadczeniem migracji*. W: Języki Obce w Szkole. – 2022, nr 2, s. 29-46
13. KALETA Włodzimierz: *Uczniowie cudzoziemscy*. W: Dyrektor Szkoły. – 2021, nr 11, s. 52-55
14. KAMIŃSKA Krystyna: *Edukacja dzieci z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole – problemy i wyzwania*. W: Edukacja. – 2019, nr 3, s. 18-28
15. KAPUŚCIŃSKA-KOZAKIEWICZ Justyna: *Praca z obcokrajowcem*. W: Życie Szkoły. – 2021, nr 2/3, s. 59-63
16. KLOSKOWSKA Adriana: *Edukacja w warunkach wielokulturowości i wielojęzyczności - jak ją skutecznie wdrażać?* W: Polonistyka. – 2022, nr 4, s. 16-19
17. LESZNIEWSKI Tomasz: *Edukacja i mobilność: rola wykształcenia w procesie migracyjnym na przykładzie badania Polaków przebywających w Szkocji*. W: Kultura i Edukacja. – 2022, nr 1, s. 196-218
18. LISOWSKA Kinga, Łojko Majka: *„Pod wspólnym dachem” : adaptacja kulturowa dzieci z Ukrainy w Polsce : studium przypadku*. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2022, nr 9, s. 58-67
19. ŁOSKOT Małgorzata: *Uczeń doświadczający migracji zarobkowej rodziców: jak z nim pracować?* W: Głos Pedagogiczny. – 2015, nr 5 (65), s. 53-56
20. MIKULSKA Anna: *Chińscy uczniowie w polskiej szkole*. W: Języki Obce w Szkole. – 2019, nr 4, s. 33-41
21. MŁYNARCZUK-SOKOŁOWSKA Anna: *Experiencing Migration: A Child in a New Socio-Cultural Environment*. W: Kultura i Edukacja. – 2020, nr 4, s. 138-158
22. OSTAFIŃSKA-MOLIK Barbara, Olszewska-Gniadek Joanna: *Dzieci migrantów w polskim systemie edukacji : problemy w diagnozowaniu i organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej*. W: Kultura i Edukacja. – 2020, nr 3, s. 135-153
23. OTWINOWSKA-KASZTELANIC Agnieszka: *Wielojęzyczni uczniowie: gdzie jest ich miejsce w polskiej szkole?* W: Języki Obce w Szkole. – 2018, nr 3, 77-85
24. PAMUŁA-BEHRENS Małgorzata, Szymańska Marta: *Metoda JES-PL. Nauczanie języka edukacji szkolnej uczniów z doświadczeniem migracji*. W: Języki Obce w Szkole. – 2018, nr 2, s. 5-10
25. RUSACZYK Janusz: *Współczesne problemy i pomoc rodzinom migracyjnym*. W: Niebieska Linia. – 2021, nr 2, s. 25-28

26. RUSACZYK Janusz: *Zagrożenia i wsparcie rodziny migracyjnej*. W: Nowa Szkoła. – 2017, nr 7, s. 28-36
27. RYPEL Agnieszka: *Nie tylko ortografia. Wybrane problemy kształcenia odmiany pisanej języka w nauczaniu dzieci z doświadczeniem migracyjnym w polskich szkołach*. W: Języki Obce w Szkole. – 2018, nr 2, s. 11-17
28. RZEŻUTKA-WRÓBLEWSKA Weronika: *Przygotować szkołę na migrantów*. W: Dyrektor Szkoły. – 2022, nr 1, s. 28-31
29. STANKIEWICZ Katarzyna: *Międzykulturowe otwarcie szkoły jako odpowiedź na potrzeby ucznia z doświadczeniem migracyjnym. Na przykładzie migracji powrotnych*. W: Kultura i Edukacja. – 2019, nr 1, s. 248-262
30. STANKIEWICZ Katarzyna: *Rola nauczania języka polskiego jako drugiego w kształtowaniu językowo-kulturalnym*. W: Edukacja. – 2019, nr 3, s. 42-53
31. STANKIEWICZ Katarzyna, Żurek Anna: *Spotkania z kulturą polską na dodatkowych lekcjach języka polskiego dla uczniów powracających z emigracji*. W: Języki Obce w Szkole. – 2019, nr 4, s. 11-17
32. STARCZEWSKA Krystyna: *Inny nie znaczy obcy*. W: Dyrektor Szkoły. – 2019, nr 2, s. 54-56
33. STOLARCZYK Aleksandra, Bachynska Ivanna: *Scenariusz: uczeń z doświadczeniem migracji - blaski i cienie życia na obczyźnie*. W: Remedium. – 2022, nr 12, s. 14-17
34. SUCHOCKA Mirosława: *Pierwsze kroki w nowej szkole - jak wspierać migrantów*. W: Wczesna Edukacja. – 2022, nr 2, s. 28-30
35. SUCHOCKA Mirosława: *Różnorodność : zadania szkoły w pracy z uczniami migrantami*. W: Wczesna Edukacja. – 2022, nr 1, s. 27-30
36. SZULGAN Alina: *Praca z dziećmi cudzoziemskimi w polskiej szkole : metody działania i własne doświadczenia*. W: Języki Obce w Szkole. – 2019, nr 4, s. 55-59
37. TU Katarzyna: *Dzieci z innego świata. Rola asystenta kulturowego w szkole*. W: Języki Obce w Szkole. – 2019, nr 4, s. 49-53
38. WALERIAŃCZYK Anna: *Dzieci z doświadczeniem migracyjnym w przedszkolu*. W: Wychowanie w Przedszkolu. – 2022, nr 5, s. 6-11
39. WNEK Marcelina: *Uczeń cudzoziemski w środowisku szkolnym : organizacja adaptacji i nauczania*. W: Życie Szkoły. – 2022, nr 2/3, s. 50-54
40. ZAJĄC Dorota: *Zadania pedagoga w budowaniu komunikacji i relacji z uczniami z Ukrainy i ich rodzinami*. W: Głos Pedagogiczny. – 2022, nr 5, s. 45-51

Dokumenty elektroniczne

1. *EDUKACJA dzieci i uczniów z doświadczeniem migracyjnym przybyłych z Ukrainy - dobre praktyki i rekomendacje* [online]. – Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych. – 2024, 50 s., ISBN 978-83-68313-26-0, [dostęp: 27.06.2025]. Dostępny w Internecie: <https://www.ibe.edu.pl/images/publikacje/IBE/Edukacja%20dzieci%20i%20uczniw%20z%20d>

[owiadzeniem%20migracyjnym%20przybych%20z%20Ukrainy%20%20dobre%20praktyki%20i%20rekomendacje%20new%201%201.pdf](#)

2. KRYZYS migracyjny. *Perspektywa pedagogiczno-psychologiczna. Tom II*, pod red. Urszuli Markowskiej-Manisty i Barbary Pasamonik, [online]. – Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. – 2017, 194 s., ISBN 978-83-64953-83-5 [dostęp: 26.06.2025]. Dostępny w: https://www.aps.edu.pl/media/3259094/kryzys_migracyjny_tom_2_e-book.pdf
3. LESZKO Małgorzata i in.: *Jak rozmawiać o wielokulturowości w szkole?: pakiet ekspercki dla kadry pedagogicznej: dziecko z doświadczeniem migracyjnym w szkole, wielokulturowość, moc kultur w szkole* [online]. – Warszawa : Centrum Edukacji Obywatelskiej. – 2018, 22 s., ISBN 978-83-66150-17-1 [dostęp: 26.06.2025]. Dostępny w: https://migracje.ceo.org.pl/sites/migracje.ceo.org.pl/files/pakiet_ekspercki_moc_kultur_w_szkole.pdf
4. SUCHARZEWSKA Jadwiga: *Praca z uczniem z doświadczeniem migracji* [online], [dostęp: 4.07.2025]. Dostępny w: <https://szkoly.diakonia.pl/wp-content/uploads/sites/13/2019/04/PREZENTACJA-Praca-z-ucznem-z-t%C5%82em-migracyjnym1.pdf>
5. SZYMAŃSKA-KUJAWA Urszula: *Dziecko z doświadczeniem migracji w szkole* [online], [dostęp: 7.07.2025]. Dostępny w: <https://pbw.org.pl/storage/Krosno/2022%20Krosno/Sie%C4%87/Dziecko%20z%20do%C5%9Bwiadzeniem%20migracji.pdf>
6. WITKOWSKI Jędrzej, Miczke Ida: *Kompetencje nauczycieli uczących dzieci z doświadczeniem migracji i uchodźstwa* [online]. – Warszawa : Centrum Edukacji Obywatelskiej : Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF). – 2025, 15 s. [dostęp: 3.07.2025]. Dostępny w Internecie: https://ceo.org.pl/wp-content/uploads/2025/01/Policy-brief_Kompetencje_Nauczycieli_PL-2.pdf
7. WRZEŚNIEWSKA-PIETRZAK Marta: *Uczniowie z doświadczeniem migracji w polskich szkołach oczyma przyszłych polonistów - od wyzwań do szukania nowych rozwiązań*. W: *Polonistyka. Innowacje* [online]. – 2024, nr 19, s. 151-165 [dostęp: 3.07.2025]. Dostępny w Internecie: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/pi/article/view/45867/37861>

Oprac. Eliza Paternowska
Dział Udostępniania Zbiorów
Lipiec 2025 r.